

Клочан В.П.,
канд. екон. наук, доцент,
завідувач кафедри економічної
кібернетики і математичного моделювання
Миколаївський національний аграрний університет
Костирко А.Г.,
канд. екон. наук,
старший викладач кафедри обліку і оподаткування
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв

ЕКОЛОГІЧНИЙ АУДИТ ЯК СКЛАДОВА СВІТОВОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Прискорення темпів науково-технічного прогресу, просторове розширення масштабів виробництва, зростання населення планети спричиняє збільшення тиску на природне середовище. Така тенденція призводить до катастрофічного виснаження ґрунтів, забрудненості водних ресурсів і атмосфери. Ці проблемні аспекти виходять за межі окремої держави і стали, на сьогодні, глобальними екологічними проблемами, вирішення яких потребує зусиль світового загалу. Тому безальтернативною є Концепція сталого розвитку цивілізації, складовою якої є екологізація економіки через поєднання економічних і екологічних інтересів.

Термін «сталий розвиток» на Конференції в Ріо-де-Жанейро у 1992 році в рамках прийняття «Порядку денного на XXI століття» визначався як «розвиток, що задовольняє потреби теперішнього часу, не ставлячи під загрозу здатність майбутніх поколінь задовольняти свої власні потреби» [1].

Успішна реалізація принципів Концепції у частині екологічної складової можлива за умови формування дієвого механізму екологічного управління через реалізацію екологічної політики (рис. 1).

Зважаючи на зарубіжний досвід, можна стверджувати, що для вирішення екологічних проблем необхідним є становлення системи екологічного менеджменту. Важливе місце в екологічному управлінні займає екологічний аудит. Загалом екологічний аудит – це незалежна оцінка дотримання підприємством законодавства у галузі охорони навколишнього середовища або вимог міжнародних стандартів. На підставі такої оцінки готуються рекомендації щодо усунення недоліків у природоохоронній роботі підприємства і визначаються оптимальні шляхи їх вирішення [2].

Екологічний аудит є необхідною за міжнародними стандартами передінвестиційною стадією оцінки ризиків, обов'язковою процедурою визначення вартості підприємств, що приватизуються, маркетингових досліджень конкурентоспроможності продукції, ефективним інструментом погодження міжнародних, загальнодержавних і місцевих інтересів екологічної безпеки. Він надає можливість співпрацювати з іноземними компаніями, підвищує інвестиційну привабливість підприємств тощо [3, 4].

Основними завданнями екологічного аудиту є надання об'єктивної інформації про екологічні аспекти діяльності підприємства та її відповідність міжнародним стандартам, нормам законів, вимогам замовників, а також розробка рекомендацій щодо удосконалення системи екологічного менеджменту на підприємствах.

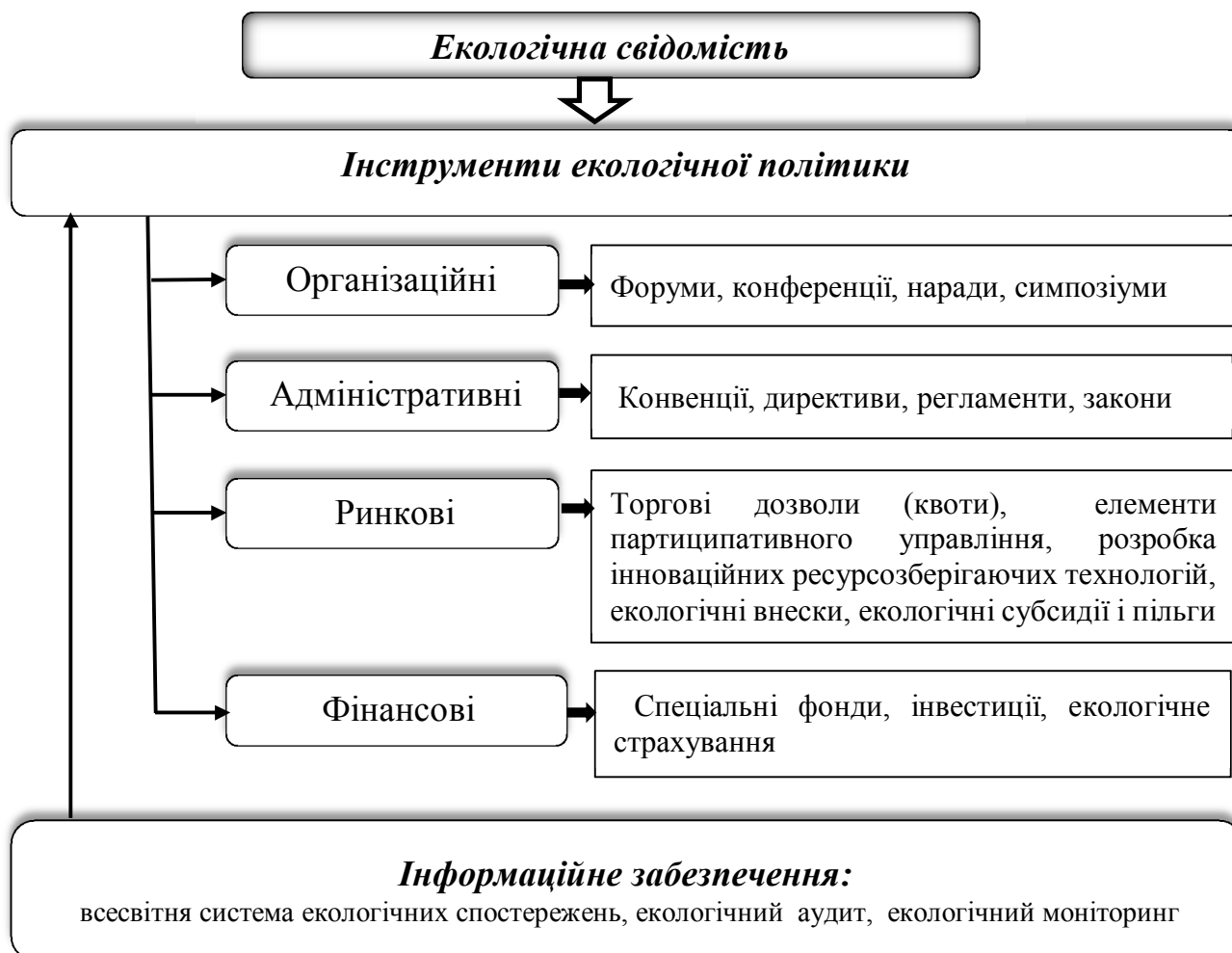

Рисунок 1 – Інструменти світової екологічної політики

Джерело: розроблено авторами

Розуміння необхідності забезпечення життєдіяльності не лише нинішнього покоління, а й майбутніх поколінь, стало поштовхом розробки і реалізації дієвої екологічної політики на міжнародному рівні. При цьому інформаційним забезпеченням інструментів реалізації механізму екологічної політики виступає всесвітня система екологічних спостережень, екологічний моніторинг, екологічний аудит.

Список використаних джерел

1. Порядок денний на XXI століття [Електронний ресурс] / Матеріали міжнар. конф. з довкілля і розвитку (United Nations Conference on Environment and Development (Earth Summit), Ріо-де-Жанейро, 1992 р. – Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/agenda21_ch18.shtml.

2. Жолобчук І. Концептуальні основи формування механізмів екологічного управління в сучасних умовах / І. Жолобчук // Ефективність державного управління. – 2017. – Вип. 1(50). Ч 2. – С.233-240.

3. Хоміч Л. Екологічний аудит: 13 головних переваг для збалансованого розвитку підприємства [Електронний ресурс] / Л. Хоміч // ECOBUSINESS. Екологія підприємства. – 2018. – №6. – Режим доступу : <http://ecolog-ua.com/news/ekologichnyy-audyt-13-golovnyh-perevag-dlya-zbalansovanogo-rozvytku-pidpryyemstva>.

4. Baker Tilly [Електронний ресурс] : офіційний веб-сайт. – Режим доступу : <http://www.bakertilly.ua/news/id1068>.